

LAUKAAN KUNTA
Kaavoitus- ja rakennuslautakunta
PL 6
41341 LAUKAA

PÄÄTÖS
Ympäristönsuojelulain
28 §:n mukaisessa lupa-asiassa.
Päätös on annettu julkipanon jäl-
keen.

Dnro: 698/11.01.00/2012
Kokouspvm: 20.02.2013
Antopvm: **01.03.2013**

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (86/2000) 35 §:n mukaiseen lupahakemukseen, joka koskee Lievestuoreen Ampujat ry:n ja Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry:n käyttämän Laukaan kunnan Savion kylässä sijaitsevan ampumaradan toimintaa. Ampumaratatoiminnan luvanvaraisuudesta on säädetty ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n kohdassa 14a. Kyseessä on olemassa oleva toiminta ja lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevana. Hakemukset sisältävät YSL 101 §:n mukaisen hakemuksen jatkaa toimintaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJAT

Lievestuoreen Ampujat ry
Pekka Marttinen
41440 Ruuhimäki
puh: 044-5969956
s-posti: marttinen.pekka@gmail.com
internet-sivut: www.lieva.nettisivu.org

Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry
Timo Kinnunen
Koppelinieniemi 41
41400 Lievestuore
puh: 040-5087287
s-posti: puheenjohtaja@lievestuoreenkalajametsamiehet.com

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 86/2000 28 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen 169/2000 1 §:n kohdan 14 a mukaan ulkona sijaitsevan ampumaradan toimintaan on oltava ympäristölupa. Lievestuoreen ampumaradalla on ollut 29.10.2009 Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan myöntämä määräaikainen ympäristölupa joka päättyi 31.12.2012. Koska toimintaa on tarkoitus jatkaa, toiminnalle haetaan uutta lupaa, joka haetaan toistaiseksi voimassaolevana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:n kohdan 14 mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ulkona sijaitsevaa ampumarataa koskevassa ympäristölupa-asiassa toimivaltainen lupaviranomainen.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on toimitettu ja asia tullut vireille Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle Lievestuoreen Ampujat ry:n toimesta 29.10.2012 ja Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry:n toimesta 20.11.2012.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Lievestuoreen Ampujat ry:n toiminnalle (kyseillä alueella) on Keski-Suomen lääninhallitus myöntänyt seuraavat luvat lupaehtoineen:

- **rakentamis- ja käyttöluva (no: C-1763) vuodelta 1960: lupa pienoiskivääriammuntaan**
  - sallittua ampua pienoiskiväärillä
  - ammuntojen aikana ampumarata-alue on varustettava selvästi näkyvillä varoitustauluilla
  - pisin ampumaetäisyys on 100 metriä
- **lupa pienoispistooliradan perustamiseen (no: C-2366) vuodelta 1962: lupa pienoispistooliammuntaan**
  - lupa rakentaa ja pitää pienoispistoolirataa
  - ampumarata tulee aidata 3-lankaisella piikkilanka-aidalla
  - aita on varustettava tarpeellisella portilla ja laitettava riittävä määrä varoitustauluja varustettuna kirjoituksella ”Ampumarata” vähintään 10 cm:n korkuisin kirjaimin
  - asetettava portin luo ammunnan ajaksi korkeaan salkoon punainen lippu
  - mikäli radalla toimeenpannaan ampumakilpailut tai sellaiset ampumarajoitukset, joihin samalla kertaa ottaa osaa enemmän kuin 10 henkilöä, on siitä tehtävä vähintään 12 tuntia ennen ampumisen alkamista ilmoitus Laukaan piiriin nimismiehelle
- Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry:n toiminnalle kyseisellä alueella on **Keski-Suomen lääninhallitus myöntänyt perustamisluvan (no. C-959) ampumaradan rakentamiseen ja pitämiseen haulikkoammuntaa varten**
  - lupa rakentaa ja pitää ampumarataa haulikkoammuntaa varten
  - ampumarata-alue tulee aidata 2-lankaisella piikkilanka-aidalla
  - aita on varustettava tarpeellisella portilla ja laitettava riittävä määrä varoitustauluja varustettuna kirjoituksella ”Ampumarata”
  - ammunnan ajaksi portin luo tulee laittaa korkeaan salkoon punainen lippu
  - mikäli radalla toimeenpannaan ampumakilpailut tai sellaiset harjoitukset, joihin samalla kertaa ottaa osaa enemmän kuin 10 henkilöä, on siitä vähintään 12 tuntia ennen ampumisen alkamista tehtävä ilmoitus Laukaan piiriin nimismiehelle

Ampumarata-alue on siirtynyt Laukaan kunnan omistukseen Keski-Suomen Selluloosa Oy:n (ent. Haarlan Selluloosa Oy) konkurssipesältä 2007.

Lievestuoreen Ampujat ry:llä on 29.5.2008 päivitetty sähkösopimus Suur-Savon Sähkö Oy:n kanssa, liittymäsopimus no: 012491 ja vakuutusyhtiö Tapiolassa palo- ja rajoitettu luonnonilmiövakuutus, sopimus no: 312-0349554-7.

Laukaan Lievestuoreen osayleiskaavassa alue on merkitty suojaviheralueeksi/ampumarata-alueeksi. Ampumarata on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 20.6.2001

LAITOKSEN TOIMINTA

Ympäristölupaa haetaan olemassa olevalle ja ulkona sijaitseville ampumaradoille Laukaan kunnan Savion kylässä. Lievestuoreen Ampujat ry:n toiminta sijoittuu heidän omistuksessaan olevalle 1,89 ha:n määräalalle kiinteistöllä Rahka 410-411-3-30. Määräala on merkitty hakemuksen liitteenä olevaan karttaan.

Lievestuoreen Ampujat ry:n käytössä on pistooli- ja kiväärirata. Ratoja käyttävät lähinnä seuran jäsenet. Ratojen aukioloajat ovat ma-su 9.00 – 21.00. Ampumapaikkoja kummallakin radalla on 10. Suurin sallittu kaliiberi kummallakin radalla on 22LR, äänenvaimentimia ei vaadita käytettäväksi. Pistooliradalla ammuttiin v. 2012 yhteensä 4600 laukausta huhti-syyskuun aikana kuukausittaisen laukausmäärän ollessa n. 800. Kivääriradalla ammuttiin v. 2012 yhteensä 4200 laukausta, joista huhti-syyskuussa n. 600 laukausta kuukaudessa ja loka-maaliskuussa n. 100 laukausta kuukaudessa. Yliäänipatruunoita radoilla ei ammuta. Kummallakin radalla on luotien talteenottojärjestelmä ja kummallakin vanhat iskemäkohdat ovat jäljellä muuttumattomina. Kilpailutoimintaa ei ole ollut vuonna 2012 kummallakaan radalla. Taustavallina kummallakin ampumaradalla rakennettu valli, joka sisältää hauleja.

Ampumasuunta pistooli- ja kivääriradoilla on 08-00, juoksevaa vettä radoille ei tule. Radoille liikennöi n. 20 kevyttä ajoneuvoa/viikko.

Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry:n toiminta sijoittuu samalla Rahka-kiinteistöllä sijaitsevalle Laukaan kunnan omistamalle 2,85 ha:n määräalalle, joka on yhdistyksellä vuokralla. Määräala on merkitty hakemuksen liitteenä olevaan karttaan. Vuokrasopimus on solmittu 22.10.2011 ja on voimassa vuoden 2042 loppuun saakka. Haulikkoradan alueella on kaksi kiekonheittotornia ja yksi katos. Rakenteet ovat Lievestuoreen Kala- ja Metsämiesten omistuksessa.

Yleiskuvaus toiminnasta

Historiaa

Ampumaradan perustamisen laitto alulle Lievestuoreella toimineen selluloosatehtaan johtaja Ara Haarla. Rakentamis- ja käyttöluva myönnettiin aluksi pienoiskivääriradalle v. 1960. Lupa myönnettiin Haarlan selluloosayhtiölle. 1962 myönnettiin lupa pienoispistooliradalle. 1968 tehtaan lopetettua Lievestuoreen Ampujat ry teki Haarlan kanssa sopimuksen radan käytöstä, missä ei asetettu vuokraa, mutta velvoitettiin seuraa pitämään rata ja kiinteistöt kunnossa. 2007 rata siirtyi tehtaan konkurssipesältä Laukaan kunnan omistukseen. 2008 Lievestuoreen Ampujat teki Laukaan kunnan kanssa vuokrasopimuksen ja haki ampumaradalle ympäristöluvan. Vuokrasopimus ja ympäristölupa ovat voimassa v. 2012 loppuun.

Toiminta

Radan alkuaikana pienoiskiväärirata oli vilkkaassa käytössä. 1970-luvulla pistooli syrjäytti kiväärin ja kivääriradalle rakennettiin hirvirata pienoiskivääriammuntaan. Ampumaradalla oli myös aluksi käytössä 100 metrin rata, missä ammuttiin mm. erilaisia riistamaalien silhuettiammuntoja. Radalla järjestettiin myös hirvikiväärillä hirvenhiihtokilpailuja, joihin anottiin nimismieheltä erillislupa.

Lievestuoreen Varikko käytti rataa myös palvelusammuntoihin ja ampumahiihtokisoihin. Myös Lievestuoreen Seudun Reserviläiset on ollut radan merkittävä käyttäjä. 1970

luvulla Vaajakosken ampumaseurakin oli radalla vuokralaisena. Ampumavalleihin on siis kertynyt myös kuparisia vaippaluoteja lyijyn lisäksi.

Ympäristöluvan vaatimuksesta radalle rakennettiin luotiloukut v. 2008. Loukut keräävät kaikki ammuttavat luodit talteen, myös hirviradalla.

Ampumasuoritusten määrä on joka vuosi vähentynyt, ihmisten liikkuminen ampumaradan läheisyydessä on sitä vastoin lisääntynyt, koska ampumarata-alueen poikki on tehty latureitti. Latureitti on nyt ohjattu kiertämään rata-alueen ympäri, mikä ei sekään ole hyvä ratkaisu.

Meluongelmia radalla ei ole esiintynyt hirviaseista luopumisen jälkeen. Melumittauksissa 9-tien melu ylitti ampumamelun. Lähinaapurit suhtautuvat toimintaan hyvin.

Tulevaisuus

Liikuntareitin käyttäjien pysäköintialue on siirtymässä ampumaradan tien varteen, ja pysäköintialueelle tulee myös ampumaradan liikenne. Ampumarata-alue on tarkoitus suojata maavallilla, johon käytetään rakennuksilta ym. vapautuvaa ilmaista maa-ainesta. Ampumakatoksia on tarkoitus myös kunnostaa ja rakentaa pieni lisärakennus (grillikatos). Lisäksi selvitetään mahdollisuus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon.

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Ampumaratatoimintaa harjoitetaan Laukaan kunnan Savion kylässä sijaitsevalla Rahka-kiinteistöllä, kiinteistötunnus 410-411-3-30, osoitteessa Saviontie 1609, 41400 Lievestuore. Maastollisesti ampumarata sijaitsee Myrkkyojan, Lipeälammen ja 9-tien rajamalla alueella. Lähin asuinrakennus sijaitsee ampumaradalta länteen Åkermanin romuttamon kiinteistöllä, johon on matkaa noin 350 m. Ampumaradan ja kiinteistön välissä kulkee valtatie 9:ltä erkaneva Saviontie.

Ampumarata-alue sijaitsee metsätalousvaltaisella alueella ja sen läheisyydessä kulkee Laukaan kunnan vapaa-aikatoimen ylläpitämä ulkoilureitti. Pienoiskivääri ja pistooliradan alueella maaperä on hiesua ja savea ja alueen reunoilla kasvaa mäntyjä. Haulikkorata sijaitsee suolla ja siellä kuljetaan pitkospuita pitkin.

Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella, eikä alueella ole tiedossa arvokkaita luontokohteita tai suojeltavien lajien elinympäristöjä.

Ympäristön tila ja laatu

Alueella on harjoitettu ampumaratatoimintaa 1960-luvulta lähtien. Ampumaratatoiminta aiheuttaa maaperän pilaantumista. Maaperään joutuvat lyijy, arseeni ja antimoni voivat aiheuttaa myös pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Alueella on harrastettu ampumaratatoimintaa 45 vuotta, ja pilaantumisen voidaan katsoa jo tapahtuneen, tämänhetkiselä toiminnalla ei voi katsoa olevan enää suurta merkitystä pilaantumiseen. Haulikkorata sijaitsee suolla, mikä osaltaan vaikeuttaa riskien hallintaa; hapan ympäristö lisää haitta-aineiden liukoisuutta, joka lisää niiden saatavuutta eliöille ja kulkeutumista pinta- ja pohjavesien mukana.

Keski-Suomen ympäristökeskus on selvittänyt elokuussa 2006 alustavasti Lievestuoreen ampumaradan maaperän pilaantuneisuutta. Verrattaessa tuloksia PIMA-asetuksen ohjearvoihin, tulokset ovat seuraavat:

- pistoolirata on voimakkaasti pilaantunut antimonilla, kuparilla ja lyijyllä
- kivääriradan valli 1 on voimakkaasti pilaantunut lyijyllä ja lievästi pilaantunut antimonilla
- kivääriradan valli 2 on voimakkaasti pilaantunut lyijyllä sekä lievästi pilaantunut antimonilla ja kuparilla
- haulikkoradan jäkälät, sammalet ja maaperä (turve) ovat voimakkaasti pilaantuneet antimonilla ja lyijyllä. Maaperä on myös kokonaisuudessaan pilaantunut PAH-yhdisteillä.

Keski-Suomen ympäristökeskuksen tutkimuksessa ei ole selvitetty pilaantuneen alueen laajuutta, eikä sitä, kuinka paljon alueelle on kertynyt lyijyä radan olemassaolon aikana. Rata-alueella ei ole kaivettu maata, eikä sieltä ole viety maa-aineksia pois. Penkkojen maa-ainesta on nosteltu niiden valuttua alas penkasta.

Alue ja kohteet, joihin toiminnalla on vaikutuksia

Ampumarata-alueen läheisyydessä kulkee Laukaan vapaa-aikatoimen ylläpitämä valaistu hiihtolatu/ulkoilureitti pohja. Se kulki ennen aivan pienoiskivääriradan ampumakaton/toimistorakennuksen takaa ampumaradan alueella. Tämä linjaus oli tehty ampumahiihdon harrastajia varten. Sijainti muodosti turvallisuusriskin ja altisti ulkoilureitin käyttäjät melulle, reitti onkin Laukaan kunnan vapaa-aikatoimen toimesta siirretty kauemmas ampumarata-alueesta. Uusi linja kulkee n. 80 m:n päässä ampumakatoksesta.

Melu, liikenne ja muu kuormitus alueella

Ampumarata-alueesta ei ole tehty erillistä meluselvitystä. Laukaan ympäristölautakunnan vuonna 1994 tekemässä ympäristömeluselvityksessä on selvitetty myös Lievestuoreen ampumaradan melua. Liikenne valtatiellä 9 aiheuttaa alueella jatkuvan taustamelun ja tie sijaitsee ampumarata-alueen ja Metsolahden asutusalueen välissä.

Ampumamelu ampumaradan alueella on vuoden 1994 jälkeen oleellisesti vähentynyt koska käyttäjämäärät ja ampumaratatoiminta ovat vähentyneet. Ampumatotoiminta on saatettu lupaehtojen mukaisen tilaan (.22LR), josta on seurannut ampumamelun ja laukausmäärien runsas vähentyminen. Puolustus- ja poliisivoimat eivät enää käytä rataa harjoitteluun, radalla käytettävät aseet ovat aikaisempia pienempikaliiberisempia ja practical-rata on poistunut käytöstä. Arvion mukaan nykyiset laukausmäärät ovat n. 10 % vuonna 1994 tehdyn meluselvityksen tasosta.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt maaperään

Ampumaratatoiminta aiheuttaa maaperän pilaantumista, haitallisia maaperään joutuvia yhdisteitä ovat etenkin lyijy, arseeni, antimoni ja PAH-yhdisteet. Haulikkoradan suo- maaperän hapan ympäristö mahdollistaa haitta-aineiden esiintymisen liukoisessa muodossa, mikä lisää niiden saatavuutta eliöille ja kulkeutumista pinta- ja pohjavesien mukana.

Lievestuoreen Ampujat ry:n pistooliradalla harjoittamasta toiminnasta aiheutuvat laukausten metallijäämät kohdistuvat pääosin rakennettuihin luotiloukkuihin, joiden astioihin kertynyt lyijy kierrätetään. Pienoiskivääriradalla laukausten metallijäämät kohdistuvat seinämään, josta ne ovat kerättävissä.

Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry:n haulikkoradalla harjoittamasta toiminnasta aiheutuvat laukausten metallijäämät (haulit) kohdistuvat alueen maaperään. Patruunoiden hylsy ja kiekon jätteet kerätään talteen. Vuosittaisen laukausmäärän perusteella lasketuna lyijyjätettä syntyy haulikkoradalla 106 kg/v ja bitumia kiekkoista 464 kg/v.

Päästöt vesiin

Yleensä ampumaradoilta maaperään joutuvat haitta-aineet pidättäytyvät maan pintakerrokseen, mutta liukoiseen muotoon muutuessaan haitalliset metallit ja PAH-yhdisteet voivat kulkeutua pinta- ja pohjavesien mukana. Kun ampumaratatoimintaa on kyseisellä alueella harjoitettu 1960-luvun alusta, voidaan olettaa, että kun ympäristöön joutuvien luotijäämien talteen ottamista luotiloukkujen avulla on tehostettu, eivät haitta-aineiden pitoisuudet enää merkittävästi kohoa.

Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella, sen läpi virtaa Myrkkyyoja, joka laskee Metso- lahden vesistön Iso-Soukanlahteen. Myrkkyyoja kerää vetensä Koivusen suon ja Li- peälammen alueelta.

Melu

Lievestuoreen Ampujat teettivät omasta aloitteestaan ampumaradan alueella epävirallisen melumittauksen 23.1.2007, jossa yksi mittauspiste oli Kelkkamäen hautausmaan siunauskappelin edustalla (N:o 65.0, sama piste kuin vuoden 1994 melumittauksessa) ja toinen mittauspiste Saviontien varressa autohajottamon tienhaarassa (N:o 1584). Haulikolla ammuttiin mittauksen suuntaan ja luotiaseella normaaliin ampumasuuntaan. Ylös kirjattiin maksimi-arvo ja kuulohavainto, jos mittaustulosta ei saatu. Lisäksi ammunnan tapahtuminen varmennettiin radiopuhelimella. Mittaustuloksia, eikä myöskään kuulohavaintoja saatu kummallakaan mittauspisteellä vakio-pistoolilla (kal 22), isopistoolilla (kal 32) eikä pienoiskiväärillä (kal 22), 9 mm:n pistoolilla saatiin kuulohavainto mittauspisteessä 65.0 ja 65,0 max dB pisteessä 1584. kiväärillä (308) saatiin kuulohavainto pisteessä 65.0 ja 63,3 max dB pisteessä 1584, haulikolla saatiin kummassakin mittauspisteessä pelkät kuulohavainnot. Liikenteen taustamelu oli 59,0 max dB pisteessä 65.0 ja 70,0 max dB pisteessä 1584.

Meluhaittaa on vähennetty rajoittamalla toiminta-aikaa. Valituksia melusta ei ole ampumaradan alueelta tullut.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

Pistooli- ja kivääriradalla alueella syntyvät jätteet ja niiden käsittely:

- maalitauluja 1 kg/viikko, toimitetaan kartongin keräyspisteeseen
- patruunoiden pakkauksia 0,5 kg/viikko, toimitetaan sekajätteeseen
- messinkihylsyjä n. 3 kg/vuosi, toimitetaan metallinkeräykseen
- muuta metalliromua pieni määrä, toimitetaan metallikeräykseen
- lyijyluoteja n. 28 kg/v, toimitetaan keräykseen
- puujätettä pieniä määriä, viedään polttopuuksi, painekyllästettyä puuta ei käytetä
- sekajätettä (eväspakkauksia mm.), toimitetaan sekajätteeseen

- kuivakäymäläjätettä vähäinen määrä, kompostoidaan

Haulikkoradalla syntyvät jätteet ja niiden käsittely:

- patruunoiden pakkaukset 50 kg/a, viedään kierrätykseen
- hylsyt 100 kg/a, viedään kierrätykseen
- kiekot 450 kg/a
- luodit ja haulit 100 kg/a
- sekajäte (eväspakkaukset ym.), viedään sekajätteisiin

BAT

Toimintaa tullaan parantamaan rakentamalla puhtaasta maa-aineksesta turvavallit ja liikuntareitin väliin. Maavalli nostaa melun ylös ja estää liikkujien harhaantumista ampumarata-alueella. Puhdas maa-aines pidetään erillään ampumavalleista.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Ympäristöön aiheutuvat päästöt maaperän osalta ovat pääosin jo tapahtuneet toiminnan jatkuttua alueella 42 vuotta. Kun toimintaa on nyt tarkoitus jatkaa rajallinen aika, ei merkittävää lisähaittaa pilaantumisen suhteen enää aiheudu. Melutasot ovat myös alentuneet ampumaradan käytön vähennyttyä ja käytettyjen aseiden kaliiberin pienentyttyä. Ampumaradan lounaispään läpi ampumakatoksen takaa kulkenut hiihtolatu/vapaa-ajan ura on Laukaan kunnan vapaa-aika toimen toimesta siirretty kulkemaan kauemmas ampumaradasta. Uusi ura kulkee niin kaukana kuin se teknisesti on mahdollista pysyen kuitenkin Laukaan kunnan omistamalla maalla.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Lievestuoreen Ampujat ry:n toimintasuunnitelmaan kirjataan mahdolliset poikkeamat seuraavan vuoden toiminnassa. Seuran johtokunta valvoo toimintasuunnitelman toteutumisen. Radan käytön toiminnan tarkkailua suoritetaan myös yhdistyksen jäsenen/käyttäjien toimesta. Raportointi suoritetaan kerran vuodessa tehtävässä vuosikertomuksessa.

Haulikkoradalla ammuttujen laukausten määrä tilastoidaan, melumittauksia voidaan suorittaa tarvittaessa. Valvontaa suoritetaan jäsenistön toimesta ja raportointi suoritetaan kerran vuodessa tehtävässä vuosikertomuksessa.

Hakemuksen liiteasiakirjat:

- yleiskuvaus ja tiivistelmä toiminnoista
- sijaintikartat
- asemapiirroksat
- kaavakartta
- määrälän kauppakirja Lievestuoreen Ampujat ry
- maanvuokrasopimus (Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry)
- lainhuutotodistus (Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry)
- Keski-Suomen lääninhallituksen myöntämä ampumaradan rakentamis- ja käyttöluupa v.1960
- tarkastuspöytäkirja pienoiskivääriradan tarkastuksesta v. 1961
- Keski-Suomen lääninhallituksen päätös pienoispistooliradan perustamisesta v. 1962

- sopimus ampumaradan käytöstä Haarlan Selluloosa Oy (omistaja) ja Lievestuoreen Ampujat ry kesken v. 1968
- Keski-Suomen lääninhallituksen päätös Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry:n ampumaradan rakentamiseen ja pitämiseen v. 1966
- YSL 101 §:n mukainen hakemus jatkaa toimintaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta
- ampumamelumittaus 23.1.2007
- haulikkoradan käyttö v. 2012

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti Laukaan kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä kunnan internet-sivuilla 23.11.2012 – 27.12.2012 välisenä aikana. Laukaa-Konnevesi-lehdessä on julkaistu ilmoitus kuulutuksesta 22.11.2012. Lisäksi hakemuksen vireille tulosta on ilmoitettu virkakirjeellä asianosaisille. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävänä Laukaan kunnanvirastolla ympäristötoimessa.

Pyydetty lausunnot

Lausunnot ympäristölupahakemuksesta on pyydetty Laukaan kunnan vapaa-ajan lautakunnalta ja Keski-Suomen ELY-keskukselta.

Tarkastukset, neuvottelut ja katselmukset

Hakemuksista keskusteltiin hakijoiden kanssa, erillistä katselmusta ampumaradan alueella ei katsottu tarpeelliseksi järjestää, koska sellaisia oli pidetty edellisen luvan käsittelyn yhteydessä 17.2.2009 ja 20.2.2009. Tämän jälkeen radoilla ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Ampumarata-alueella käytiin pikaisesti tutustumassa Lievestuoreen moottoriratojen katselmuksen yhteydessä 29.10.2012. Tällöin paikalla kävivät Keski-Suomen ELY-keskuksesta Petri Poikonen, Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:sta Katariina Koivisto, ja Laukaan kunnasta vs. ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen ja suunnitteluteknikko Pentti Manninen.

Lausunnot

Laukaan kunnan vapaa-ajan lautakunta toteaa lausunnossaan 12.12.2012 puoltavansa lupahakemusta edellyttäen, että pistooli- ja kiväärirata-alue suojataan maavallilla.

Keski-Suomen ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että rakennettavan turvavalli/meluesteen tulisi olla tarpeeseen nähden mahdollisimman korkea. Vallin valmistuttua tulisi liikuntareitin varrella suorittaa melumittauksia, ja jos melun ohjeavot ylittyvät tulisi ryhtyä toimenpiteisiin melutason alentamiseksi. Vallin päälle tulisi vielä turvallisuussyistä rakentaa aita estämään rata-alueella pääsyä. Rata-alueelle kulkevalle väylälle tulisi rakentaa lukittava portti niin ikään estämään luvatonta pääsyä alueelle.

Lausunnon mukaan muutoin nykyään alueella olevia maa-alueita ei saa peittää puhtailla maa-aineksilla tai alueelle ei saa rakentaa uusia rakennuksia/rakennelmia ennen kuin maa-massojen tai rakennusten/rakennelmien alle jäävien alueiden mahdolliset pilaantu-

neisuudet on selvitetty ja mahdolliset kunnostustoimet tehty. Näissä selvityksissä tulee ottaa yhteys ELY-keskukseen ennen niihin ryhtymistä.

Lausunnon mukaan luotiratojen taustapenkat tulee puhdistaa pilaantuneista maa-ainemista. Luvassa tulee antaa tätä koskien selkeä kohtuullinen aikarajoitus (jotta toimenpiteiden kustannuksiin voidaan varautua) ja määräys, että ennen puhdistamiseen ryhtymistä tulee olla yhteydessä ELY-keskukseen ja esittää tätä koskevat selvitykset ja suunnitelmat. Lausunnon mukaan lupapäätöstä annettaessa tulisi huomioida Ympäristöministeriön Suomen ympäristö-julkaisusarjan opas ”Suomen ympäristö 23/2012 Ampumaratojen ympäristölupa, opas toiminnanharjoittajille sekä valvontaviranomaisille”.

ELY-keskuksen lausunnon mukaan ympäristölupa voidaan myöntää YSL 101 §:n mukaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Lievestuoreen Ampujat ry ja Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry ovat puhelimitse ilmoittaneet, ettei heillä ole lausuntoihin kommentoitavaa.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunta myöntää ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan Lievestuoreen Ampujat ry:n ja Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry:n Laukaan kunnan Savion kylässä ulkona sijaitseville ampumaradoille. Toiminnan tulee olla hakemuksen mukaista ja siinä tulee noudattaa seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset ampumaratatoimintaan

1. Ampuminen pienoiskivääri- ja pienoispistooliradalla on sallittu joka päivä 9 - 21, haulikkoradoilla ampuminen on sallittu arkisin 9-21, lauantaisin 14 - 21 ja sunnuntaisin 12 - 21. Muuna kuin sallittuna aikana ampumarata-alue on pidettävä suljettuna. Kirkollisina juhlapyhinä ratojen käyttö on kielletty. Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksen mukaisilla määräaloilla.
2. Ampumaratojen käyttöajoista tulee ilmoittaa paikoitusalueella sijaitsevalla helposti havaittavilla ja selkeällä ilmoitustaululla. Lisäksi ampumarata-alueen ympärille tulee sijoittaa riittävä määrä varoitustauluja, joissa kerrotaan alueen olevan ampumarata-alue.
3. Ampumaradan kivääri- ja pistooliradoilla on sallittua ampua enintään .22LR-kaliiberisilla aseilla.
4. Ampumaratatoiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L_{Amax}) määritettynä lähimmillä melulle altistuvilla asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB ja loma-asutukseen käytettävillä kohteilla tai luonnonsuojelualueella 60 dB. Mikäli on syytä epäillä että toiminnasta aiheutuu

sallittua suurempaa melua, tulee alueella tehdä melumittauksia ja tarvittaessa tehostaa meluntorjuntatoimenpiteitä.

5. Kilpailupäivistä ja muusta poikkeuksellisesta käytöstä on ilmoitettava Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään viikkoa ennen tapahtumaa.
6. Ampumaradan käytöstä on pidettävä kirjaa, josta selviää eri asetyypeittäin radan käyttäjien ja ammuttujen laukausten määrä kuukausittain. Kirjanpito toimitetaan vuosittain Laukaan kunnan ympäristötoimeen.
7. Pistooli- ja kiväärirata-alue on ympäröitävä maavallein, joiden rakentamiseen saa käyttää ainoastaan puhtaita maa-aineksia. Vallin on oltava vähintään 2,5 m korkea ja sen on oltava valmiina kun lupamääräykset tulevat seuraavan kerran tarkistettaviksi. Rata-alueella olevia pilaantuneita maamassoja ei saa peittää maa-aineksella eikä niiden päälle saa rakentaa rakennelmia.
8. Ammuntojen ajaksi nostetaan rata-alueen portin luo korkeaan salkoon punainen lippu.
9. Ampumaradoille johtavalla tiellä tulee olla lukittava puomi, johon avaimen voi lunastaa vain seuran jäsen.
10. Maahan kertyvät hylsytyt ja kiekon kappaleet tulee kerätä talteen keväällä ja syksyllä ja toimittaa hyväksytyyn jätteiden vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.
11. Pistooli- ja kivääriradat tulee varustaa luodinkerääjillä, joihin kerääntyvä lyijy kerätään talteen ja toimitetaan laitokselle, jolla on lupa käsitellä ko. jätettä.
12. Ampumarata-alueen jätehuollossa on noudatettava Laukaan kunnan jätehuoltomääräyksiä sekä jätelakia. Syntyvän jätteen määrää on pyrittävä vähentämään ja syntyvät jätteet on lajiteltava syntypaikoillaan ja säilytettävä lajiteltuina. Jäteastioihin on selkeästi merkittävä, mille jätteelle se on tarkoitettu. Teknisesti ja taloudellisesti hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Ongelmajätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jolla on lupa kyseisen ongelmajätteen vastaanottoon ja käsittelyyn.
13. Yleisestä siisteydestä alueella on pidettävä huolta ja toiminnasta ei saa aiheutua ympäristöön epäsiisteyttä, maiseman rumentumista tai viihtyisyyden vähentymistä, ampumaradalla ei saa polttaa, eikä sinne saa haudata jätettä.
14. Toiminnan harjoittajien on nimettävä ampumaradalle vastaava hoitaja, joka huolehtii ympäristöluvan määräysten täyttämisestä, ja tiedottaa radan käyttäjiä näistä määräyksistä. Vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot tulee olla näkyvillä rata-alueilla.
15. Toiminnanharjoittajan on seurattava alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja otettava sitä soveltuvin osin käyttöönsä jatkossa mikäli se vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa.
16. Toiminnanharjoittajien on välittömästi ilmoitettava toiminnassa tapahtuvista oleellisisista muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä tai lopettamisesta Laukaan kunnan ympäristötoimeen.

17. Toiminnanharjoittajien tulee jättää puoli vuotta ennen toiminnan lopettamista yksityiskohtainen suunnitelma jätehuoltoa ja ympäristönsuojelua koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimituksista, sekä suunnitelma luotiratojen taustapenkkojen puhdistamisesta. Suunnitelman tulee sisältää määräaika, mihin mennessä toimet toteutetaan. Ennen kuin taustapenkkojen puhdistamiseen ryhdytään, tulee toiminnanharjoittajien olla yhteydessä Keski-Suomen ELY-keskukseen.
18. Lievestuoreen Ampujat ry ja Lievestuoreen Kala- ja Metsämiehet ry ovat velvollisia tiedottamaan ympäristöluvan määräyksistä ampumaradan pääasiallisille toimijoille. Lisäksi yhdistysten tulee huomioda, että he ovat vastuussa siitä, että toiminta alueella on ympäristöluvan mukaista. Laukaan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä ympäristöluvan määräysten täyttämiseksi.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksen mukaisesti ja noudatetaan annettuja lupamääräyksiä, täyttää toiminta ympäristönsuojelulain, jätelain ja luonnonsuojelulain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että toiminnasta ei aiheudu annetut lupamääräykset huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon, että kyseessä on toiminta, jota on samassa paikassa harjoitettu vuodesta 1963 lähtien ja maaperään on toiminnan johdosta päättynyt haitallisia yhdisteitä. Toiminnassa on otettu käyttöön luotien keräysjärjestelmä, eikä maaperän lisäpilaantumista merkittävässä määrin enää tapahdu.

Yleiskaavassa ampumarata-alue on merkitty ampumarata-alueeksi, eikä alueella ole asemakaavaa.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksillä varmistetaan luvan myöntämisedellytysten ja ympäristönlainsäädännön muiden vaatimusten täyttyminen. Määräyksillä ehkäistään ympäristön pilaantumista ja niiden avulla luodaan edellytykset luvan valvonnalle. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, toiminta-alueen ominaisuudet ja toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että toiminnanharjoittajalla on riittävä asiantuntemus toiminnan harjoittamiseksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräykset 1 ja 2

Rajoittamalla ampuma-aikoja vähennetään ympäristöön kohdistuvaa meluhaittaa ja helpotetaan alueen valvontaa. Ampumarata-alueen välittömässä läheisyydessä kulkee ul-

koilureitti, johon Laukaan kunnan vapaa-ajan toimi tekee talvella ladut. Tämä hiihtoalue on ahkerassa käytössä varsinkin hiihtoloman aikaan, siksi ampumaradan käyttöä parhaana hiihtokautena ja hiihtolomien aikaan halutaan viikonloppuisin rajoittaa. Asettamalla aukioloajat selkeästi nähtäville varmistetaan se, että radan käyttäjät ovat niistä tietoisia.

Lupamääräys 3

Rajoittamalla sallittujen aseiden kaliiberia varmistetaan melun pysyminen sallituissa rajoissa ja annetaan selkeät määräykset, mitkä aseet ovat alueella luvallisia.

Lupamääräys 4

Toiminnan aiheuttamien viihtyisyys- ja terveyshaittojen rajoittamiseksi lupamääräyksissä on asetettu melulle enimmäistaso, joka vastaa valtioneuvoston päätöksessä (VNp 53/1997) ampumarata melulle annettuja korkeimpia sallittuja ohjearvoja.

Lupamääräys 5

Valvovalla viranomaisella tulee olla tieto radan poikkeuksellisesta käytöstä valvonnan ja tiedonkulun mahdollistamiseksi.

Lupamääräys 6

Määräys toimintaa koskevasta kirjanpidosta on annettu valvonnan ja toiminnan ympäristönvaikutusten selvittämisen edistämiseksi.

Lupamääräykset 7, 8, ja 9

Lupamääräykset rakennettavasta maavallista ja varoitustaulujen asettamisesta, sekä punaisen lipun käytöstä ja vapaan alueelle kulun estämisestä lukittavalla puomilla ovat tarpeen yleisen turvallisuuden ja lupaehtojen noudattamisen kannalta. Kielto pilaantuneiden maamassojen peittämisestä on annettu, ettei vaikeutettaisi maaperän mahdollista puhdistamista kasaamalla pilaantuneen maan päälle uusia rakenteita, ennen kuin maamassojen tai rakennelmien alle jäävien alueiden mahdolliset pilaantumiset on selvitetty.

Lupamääräykset 10 ja 11

Luodeista ja hauleista peräisin oleva lyijy ja muut raskasmetallit, sekä savikiekkojen PAH-yhdisteet aiheuttavat maaperän pilaantumista ja pitkällä aikavälillä liukenevat myös pinta- ja pohjavesiin. Tämän maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin minimoimiseksi ja ympäristön roskaantumisen ehkäisemiseksi on annettu kyseiset lupamääräykset.

Lupamääräykset 12 ja 13

Jätelain periaatteen mukaan kaikessa toiminnassa on pyrittävä siihen, että jätettä muodostuu mahdollisimman vähän ja muodostuvat jätteet on pyrittävä ensisijaisesti hyödyntämään. Toiminnanharjoittaja on velvollinen huolehtimaan jätehuollon järjestämisestä, eikä toiminnassa syntyvistä jätteistä saa muodostua haittaa ympäristölle tai terveydelle, eikä maiseman rumentumista tai viihtyisyyden vähenemistä.

Lupamääräys 14

Ampumarata-alueen toiminnan tarkkailun, valvonnan ja tiedonvälityksen tehostamiseksi on tärkeää, että alueelle on nimetty toiminnasta vastaava henkilö.

Lupamääräys 15

Parhaalla mahdollisella käytettävissä olevalla tekniikalla (BAT) tarkoitetaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia menetelmiä ja tapoja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttamaa ympäristön pilaantumista ja vähentää sitä.

Lupamääräys 16

Ampumaradan toiminnassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava välittömästi valvovalle viranomaiselle valvonnan mahdollistamiseksi.

Lupamääräys 17

Toiminnan loputtua toiminnanharjoittaja on velvollinen siistimään ympäristön ja puhdistamaan maaperän siihen tilaan, ettei siitä aiheudu terveystahaitta eikä vaaraa ympäristölle.

Lupamääräys 18

Luvan haltijat ovat velvollisia tiedottamaan alueen käyttäjiä luvan määräyksistä. Lisämääräykset saattavat olla tarpeen ympäristöhaittojen ilmaantumisen, tekniikan kehittymisen tai lakien tai asetusten muuttumisen takia.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunta katsoo, että koska toimintaa on harjoitettu samalla alueella vuosikymmeniä, eikä siitä ole valitettu kuten ei myöskään hakemukselta ja koska hakijat ovat asettaneet YSL 101 §:n mukaisen vakuuden, voidaan toimintaa jatkaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksellä myönnetty ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnanharjoittajien tulee jättää lupa-määräysten tarkastamista koskeva hakemus ympäristölupaviranomaiselle 31.12.2021 mennessä, ellei toiminnassa tapahdu tätä ennen oleellista muutosta. (YSL 55 §).

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 56 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kaavoitus- ja rakennuslautakunta tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaisessa järjestyksessä Laukaan kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä julkaisemalla tiedotteen Laukaa-Konnevesi-lehdessä

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 5, 6, 28, 35-38, 41-43, 45, 46, 52-56, 62, 81,83, 90, 96,97, 101, 105 §:t.

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 7, 8-10, 16-19, 23, 30 §:t

Jätelaki (2011/646) 5, 8, 15, 16, 17, 72, 73, 91 §:t

VNA jätteistä (2012/179) 7-9 §:t

VNp ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (1997/53) 1-3 §:t

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Lupapäätöksestä peritään Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan mukainen maksu (hyväksytty Laukaan kunnanvaltuustossa 30.5.2011 § 18), joka on tuhatkolmesataaseitsemänkymmentäseitsemän euroa (1377 €). Maksu määräytyy käsittelytaksan maksutaulukon kohdan muu toiminta mukaan. Lisäksi hakemuksen ja päätöksen kuuluttamisesta peritään erikseen maksu todellisten kustannusten mukaan. Viivästyneestä maksusta peritään kulloinkin voimassa olevaa viivästyskorkoa korkolain (633 / 1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy **2.4.2013**. Valitusosoitus on liitteenä.

Muutosta lupapäätökseen voivat hakea hakija ja ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät; toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät; alueellinen ELY-keskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset sekä ne viranomaiset, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

Valitusosoitus on liitteenä.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakijoille

Jäljennös päätöksestä

Keski-Suomen ELY-keskus
Laukaan kunta, vapaa-aikatoimi

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset, joille erikseen annettu tieto lupahakemuksesta

LIITTEET

Valitusosoitus